

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

GYŐR

Különleges megmunkálási technológiák

M_aj003_1

Mechatronikai mérnöki MSc szak

Gyártási rendszerek szakirány

1. előadás

Összeállította: Dr. Pintér József

Tantárgyi követelmények 1.

Tantárgy kódja: M_aj003_1

Szak, szakirányok: Mechatronikai mérnöki MSc szak

Tagozat, tanév, félév: Nappali tagozat,
2010/2011. tanév II. (tavaszi) félév

A tantárgy előadói:

Dr. Kardos Károly egyetemi docens **tantárgyfelelős**

Dr. Zsoldos Ibolya egyetemi docens B 401.

Dr. Pintér József főisk. docens B 305

Laboratóriumi gyakorlatvezetők: Pápai Gábor tanszéki mérnök,
Varga László tanszéki mérnök

A konzultációs időpontokat külön hirdetményben közöljük.

Tantárgyi követelmények 2.

A tantárgy célja: a mechatronikai, a gépészeti és finommechanikai alkatrészgyártásban fontos szerepet játszó - nem konvencionális - megmunkálási technológiák megismertetése. Felöleli egyrészt a termikus anyagleválasztó eljárásokat, elektrokémiai- és kémiai eljárásokat, másrészt a folyadéksugaras megmunkálásokat és képlékenyalakításban alkalmazott legújabb hydroforming eljárásokat, valamint a gyors prototípus gyártás különböző módszereit és kapcsolatát a gyors szerszámgyártással.

Tantárgyi követelmények 3.

A tantárgy helye a tantervben:

Általában a 3. félévben

Előtanulmányi követelmény: -

Tantervi követelmény: Vizsga

A tervezett hallgatói terhelés:

Előadás: 2óra/hét

Gyakorlati és laboratóriumi gyakorlati óra: 2óra/hét

Önálló hallgatói munka: 3 óra/hét

KREDITPONT: 4

Tantárgyi követelmények 4.

Kötelező irodalom :

Dr. Horváth Mátyás- Dr. Markos Sándor:

Gépgyártástechnológia Műegyetemi Kiadó 2005.

Dr. Kardos Károly: Előadásvázlatok (ppt). Elektronikus kézirat. 2011.

Dr. Zsoldos Ibolya: Előadásvázlatok (ppt). Elektronikus kézirat.
2011.

Dr. Pintér József: Előadásvázlatok (ppt). Elektronikus kézirat. 2011.

Ajánlott irodalom:

König: Fertigungsverfahren Band 3 VDI-Verlag GmbH.

Düsseldorf 1990

Tantárgyi követelmények 5.

A követelmények teljesítésének értékelése:

- Az előadásokon való részvétel kötelező.
  - Az előírt gyakorlatok teljesítése, jegyzőkönyv készítése, maximálisan elérhető pontszám: 16 pont
  - Riport és prezentáció egy különleges technológiáról, maximálisan elérhető pontszám: 20 pont.
  - A gyakorlatokon való részvétel és a jegyzőkönyvek elkészítése **kötelező, hiányos teljesítés a félévvégi aláírás megtagadását eredményezi!**
-

Tantárgyi követelmények 6.

A vizsgajegy megállapításánál a félévközi munka értékelésére kapott összes pontszám és a vizsgaidőszakban írt **vizsgadolgozat** eredményének **összegét** vesszük figyelembe. A vizsgadolgozat maximális pontszáma **64** pont, a vizsgajegy elégtelen, ha a vizsgadolgozat pontszáma nem éri el a **25** pontot.

*A félévközi munka alapján tehát megszerezhető a vizsgapontszám **36%-a**.*

Tantárgyi követelmények 7.

A követelmények teljesítésének értékelése:

A vizsgajegy pontszámhatárai: Félévközi munkára kapott pontszám + vizsgadolgozat pontszáma

Jeles	87 p. felett
Jó	75 p. és 86 p. között
Közepes	63 p. és 74 p. között
Elégséges	51 p. és 62 p. között
Elégtelen	0 p. és 50 p. között

Különleges technológiák

1. Szikraforgácsolás
  2. Lézersugaras megmunkálás
  3. Ultraprecíziós megmunkálás
  4. Nagysebességű forgácsolás
  5. Minimálkenés, szárazforgácsolás
  6. Keménymegmunkálások
-

Mikor alkalmaznak különleges technológiákat?

- ❖ Ha a megmunkált anyag keménysége, szilárdsága túlzottan nagy,
- ❖ Ha a munkadarab túlságosan rugalmas, vagy karcsú ahhoz, hogy elviselje a forgácsolás közben fellépő erőket,
- ❖ Ha összetett, bonyolult alakzatot kell megmunkálni (külső, belső felület),
- ❖ Ha nem megengedett jelentősebb hő keletkezése, illetve a felületi hőmérséklet megnövekedése,
- ❖ Ha nem keletkezhetsz maradós feszültség,
- ❖ Ha a felületi minőség nem biztosítható,
- ❖ Ha a pontosság nem kielégítő

Különleges technológiák:

Azok az anyagleválasztási eljárások, amelyek

- ❖ fizikai elvükben, vagy

- ❖ lényeges folyamatjellemzőkben

eltérnek a hagyományos anyagleválasztási eljárásoktól

Különleges anyagleválasztási eljárások:

➤ Az anyagrészecskéket nem mechanikus úton választják le. Az anyagleválasztási elv szerint lehetnek:

- ☞ termikus
  - ☞ kémiai
  - ☞ elektrokémiai eljárások
-

Termikus anyagleválasztási eljárások

Két nagy csoportba oszthatók:

- Elektromos áram termikus hatását kihasználó eljárások ➡ szikraforgácsolás
  - Sugaras megmunkálások: jól koncentrálható nagy energiasűrűségű sugár végzi a megmunkálást ➡ lézersugaras, elektronsugaras, ionsugaras megmunkálások
-

Kémiai megmunkálások

A marandó munkadarab és a marószer között lejátszódó vegyi reakciókon alapulnak. Az anyagleválasztás közvetlenül a marószer és a munkadarab kölcsönhatásában történik, nincs szükség semmilyen áramforrásra.

Eljárások:

- Maratás**
  - Kémiai polírozás**
-

Elektrokémiai megmunkálások ECM (Electrochemical Machining)

Az eljárás az elektromos áram vegyi hatásán alapul.

Csoportosításuk:

- **Elektrokémiai süllyesztés**
  - **Elektrokémiai köszörülés**
  - **Elektrokémiai polírozás**
  - **Elektrokémiai sorjátlanítás**
-

**Köszönöm
megtisztelő figyelmüket!**